

Vapaaehtoinen pelastuspalvelu

Puheohje

Tekijä	Päivämäärä	Versio
Vapepan viestitoimikunta	11.12.2007	1.0

Sisälllys:

1 Noudata toimintaa ohjaavia säädöksiä ja määräyksiä	3
2 Muista viestityksen tärkeimmät asiat	3
3 Tunne radiokutsut	3
4 Liikennekuri	4
5 Lyhennetty puhe	4
6 Yhteyskokeilu	6
7 Odota –menettely	7
8 Aakkosnimet	8
9 Toista!	10
10 Yhteisanto	10
11 Paikkatiedon ja koordinaattitietojen antaminen	11
12 Hätäliikenne	12
13 Tietosuoja	14
14 Kertausta	15

Liitteet:

1. GPS Viestiohje
2. Hätilanteessa soita 112

1 Noudata toimintaa ohjaavia säädöksiä ja määräyksiä

- Viestintävirasto (Ficora) on Suomessa radiotaajuuksia ja niiden käyttöä valvova ja ohjaava viranomainen
- Vapepan eri jäsenjärjestöt noudattavat ensisijaisesti niille erikseen annettuja määräyksiä radioiden käytöstä muun muassa: radioamatöörilaitteet, ilmailuradiot ja meri-VHF
- Muun muassa 68 MHz:n radioiden Vapepa-kanavat ja 164 MHz PEPA-VHF-radioiden käyttömahdollisuus ovat Vapepan ja Ficoran välisiä sopimuksia

2 Muista viestityksen tärkeimmät asiat:

- Vaadi saadessasi radion lyhyt käyttökoulutus
- Tunne nappulatekniikka
 - Virtakytkin, lähetyskytkin, kanavan valinta
 - Äänenvoimakkuuden säätö ja mahdollinen kohinasalvan säätö
- Kuuntele
 - Huomioi liikennevuorot
 - Älä keskeytä toisten liikennettä (poikkeus: hätäliikenne)
- Liikennöi oikein
 - Huomioi muut ja hallitse liikennekuviot
 - Muista sopiva viestin pituus, sanelunopeus ja aakkosnimet
- Seuraa tarkoin verkon liikennettä, hahmotat oikein tiedon:
 - Toimivista joukoista, yksiköistä ja osin jopa niiden sijainnista
 - Kokonaistilanteesta
 - Verkon rakenteesta ja sen muutoksista

3 Tunne radiokutsut

- Radiokutsujen tarkoitus
 - Erottaa radioverkon asemat toisistaan yksilöiden ne kutsulla
 - Ainoa keino johtaa (jakaa puheen vuoroja) radioverkkoa (VIRVE-verkossa järjestelmä jakaa)
- Radiokutsut määrää
 - Viestipäällikkö yhdessä tilanteen johtajan kanssa
 - Poikkeustapauksessa johtoasema yhdessä viestipäällikön kanssa (esim. perusr ryhmän jakautuessa kahdeksi erilliseksi toimijajoukoksi)
- Radiokutsu
 - Johtamistoiminnan vuoksi radiokutsun tulee olla aina tehtävää kuvaava ja mahdollisimman lyhyt
 - Poikkeuksia: Joskus aluksen tai ilma-aluksen oma, pysyvä, nimi/kutsu on paras

Esimerkkejä radiokutsuista

– Johtoasema	JOHTO
– Ensimmäinen partio (1. alueen 1 partio)	PARTIO YKSI YKSI
– Ensimmäisen joukkueen johtaja	JOJO YKSI
– Ensimmäisen JOJOn toinen ketju: .	KETJU YKSI KAKSI
– Ensimmäinen välitysasema	TUKI 1. APUTUKI 1
– Toinen välitysasema	APUTUKI 2.
– Kolmas rantapartio	RANTA 3.

4 Liikennekuri

- Toisen aseman liikennettä ei saa keskeyttää, paitsi hätäliikenteen vuoksi
- Noudata liikennöintiohjeita ja opetettua sanastoa, älä keksi omia liikennekuvioita
- Valmistele sanottavasi mielessäsi mahdollisimman lyhyeksi
- Älä käytä yli 60 s puheenvuoroja
- Pelkistä sanottavasi:
 - "Karu" teksti on lyhyttä ja hyvää radiotielle
 - Täytesanat ja kohteliaisuudet pois
 - Radiossa ei kiroilla, eikä "purkauduta"
- Liikennöi vain tarpeeseen

5 Lyhennetty puhe

- Tavoitteena on liikenteen minimoiminen, "viranomaisyhteensopiva", tehokas liikenne.
- Liikennettä tulee pyrkiä minimoimaan; kuitenkin niin, ettei ymmärrettävyys heikkene
- Poissa "turhat täytesanat, kuten:
 - Täällä, kuuntelen
 - kuulee
 - Kuulemiin, loppu

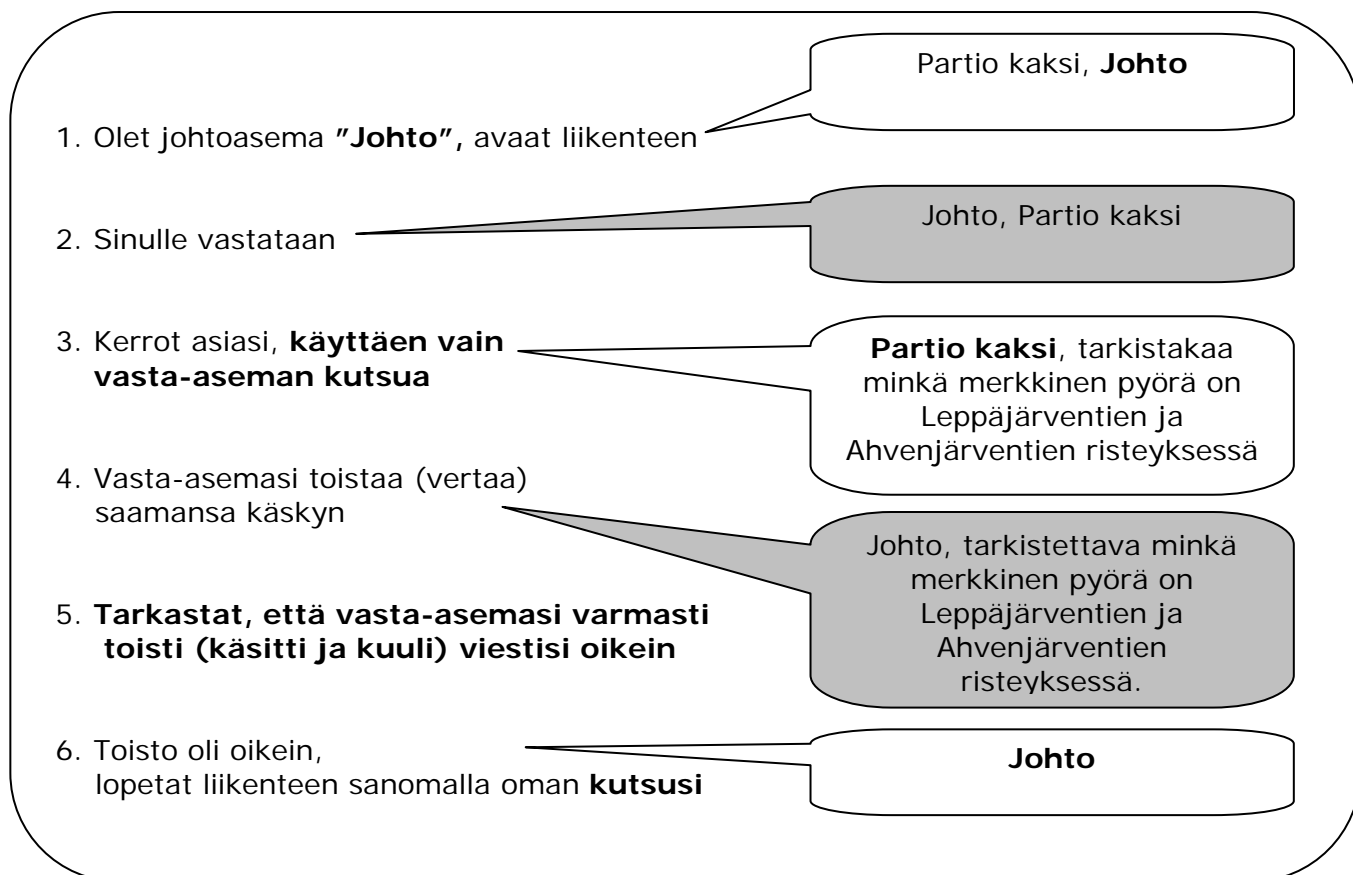
Perusajatus:

- Kun liikenne alkaa, sanotaan, **ketä kutsutaan ja kuka kutsuu**
- Liikennevuoro vaihtuu, **kun lähetys loppuu**
- Kun vastataan **ensi kertaa**, sanotaan **kenelle vastataan ja kuka vastaa**
- Kun edelleen, saman liikenneparin viestityksessä, jatketaan sanotaan joka liikennevuoron alussa **vain ketä "puhutellaan"**
- **Myönteinen vastaus tai liikenteen lopettaminen hoituu sanomalla vain oma kutsu**
- Liikenteen aloittanut asema myös lopettaa liikenteen

Käytännössä:

- Yhteyden avaaminen:
 - Sanot peräkkäin vastaanottavan aseman ja oman kutsusi.
 - Ei mitään vuoronvaihtoa kuvaavia fraaseja
 - Huomio: Pidä aina "nielaisun mittainen tauko" kutsujen välissä
- Sinulle vastataan:
 - Sinun kutsusi ja vasta-aseman kutsu peräkkäin
- Jatkat liikennettä:
 - Nyt sanot **vain** vasta-asemasi (puhuteltavan) kutsun ja kerrot asiasi
- Sinulle vastataan:
 - Sanotaan sinun kutsusi ja viestisi toistetaan oleellisin osin
- Lopetat yhteyden:
 - Sanot vain oman kutsusi

Esimerkki perusliikenteestä

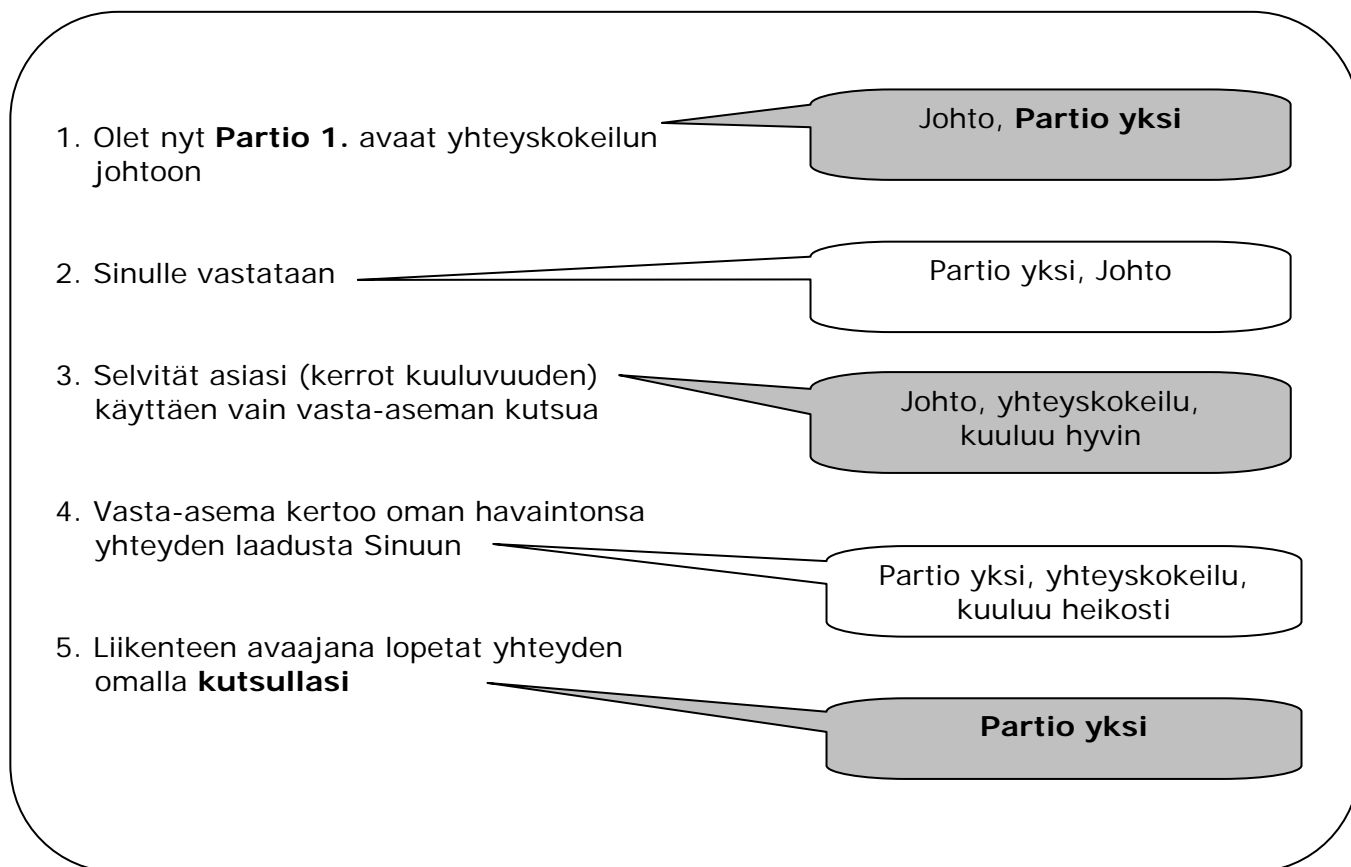

6 Yhteyskokeilu

Ala-asema tekee yhteyskokeilun liittyessään verkkoon. Johtoasema tekee yhteyskokeilun tarvittaessa, tarkistaakseen yhteyden ala-asemaansa toiminnan aikana.

- Tarkoitus
 - Ilmoittautua verkkoon
 - Varmistaa radion toimivuus
 - Varmistaa radiokutsun oikeellisuus, johtoasema oikaisee mahdollisen virheen
- Tee yhteyskokeilu vähintään kahdesti
 - 1. Joukkojen muodostuspaikasta, ilmoittaudut verkkoon
 - 2. Ollessasi "lähtökynnyksellä" maastossa
 - Jälkimmäinen on tarpeen siksi, että eräät viat radiossa ilmenevät vasta pidemmällä etäisyydellä (tehon tarve)
- Käytännön hyöty
 - On helpompi vaihtaa radio tai radiokutsu toimivaksi johtopaikan pihassa tai lähtökynnyksellä, kuin keskellä korpea
 - On vaikeaa kertoa korvesta, että radio ei toimi, koska se ei toimi

Esimerkki yhteyskokeilusta:

7 Odota –menettely

- Tarkoitus
 - Saada aika jollekin nopeasti selvitettävälle seikalle
 - Selkeyttää mahdollista ruuhkaa
 - Johtoasema laittaa liikennevuorot toiminnan kannalta parhaaseen järjestykseen
- Tavanomaisin käyttö, yleensä johtoaseman työkalu
 - Johtoasema kuulee maastosta kaksi samaan aikaan kutsuvaa asemaa
 - Toinen asemista laitetaan odotukseen ja toista palvellaan
 - Liikenne voi siis jatkua, jos se tilanteeseen sopii. Kuuntele
- Varo näitä:
 - Älä tahallasi ”ymmärrä väärin”, jos odotustila on verkossa käytössä
 - Johto-, tai muun aseman ”sekava tilanne” ei parane sitä painostamalla

1. Olet johtoasema ”**Johto**”, avaat liikenteen

Partio kaksi, **Johto**

2. Sinulle vastataan

Johto, Partio kaksi

3. Kysyt vasta-aseman sijaintia käyttäen vain vasta-aseman kutsua

Partio kaksi, sijaintinne?

4. Vasta-asemasi toistaa (vertaa) saamansa käskyn ja selvittää sijaintiansa. Se kestää hetken (yli 60 s) **Vasta-asemasi pyytää sinut odotustilaan**

Johto, sijaintimme, **odota**

5. Vastat odotuspyyntöön

Partio kaksi, **odotan**

6. Saat sijainnin

Johto, (partio kaksi) sijaintimme, Karjalankadun alkupää

7. Varmistat (vertaat) saamasi sijainnin

Partio kaksi, Karjalankadun alkupää

8. Saat varmistuksen

Johto, oikein

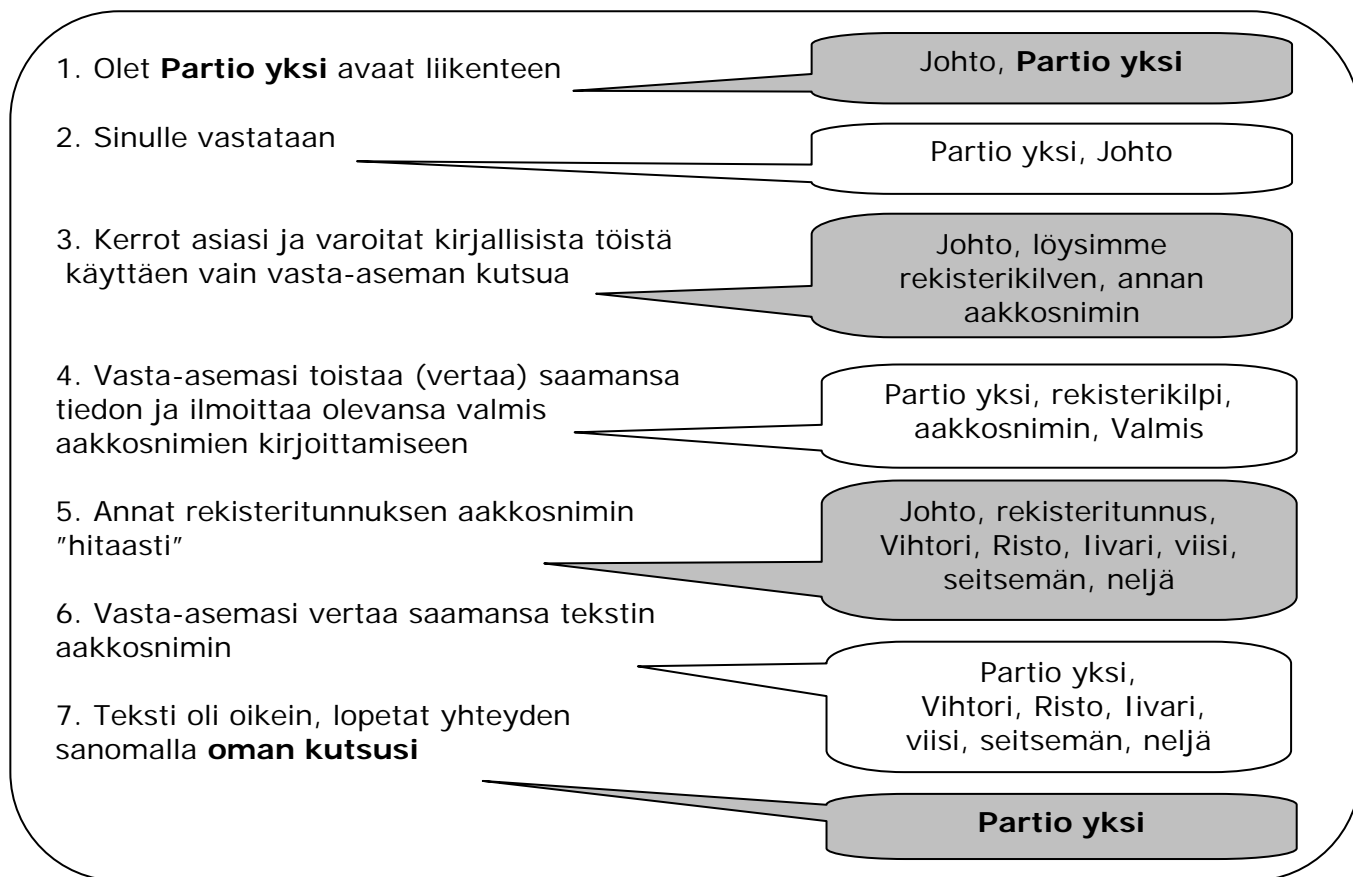
9. Lopetat yhteyden

Johto

8 Aakkosnimet

- Tarkoitus
 - Saada vieraskieliset sanat viestittyä oikein vastaanottajalle
 - Hätävara häiriöllisellä yhteydellä
 - Tarvitaan yksi yhteinen sanasto, muuten osa hyödyistä katoaa
- Ongelmia
 - **Yleensä näin viestitetään "paperilta paperille", pitää siis kirjoittaa**
 - Maastossa kirjoittaminen on joskus vaikeaa
 - Tuntuu aluksi vaikealta oppia (lopulta ei ole ollenkaan vaikeaa)
- Apuja
 - Saa luntata lapusta, harjoituksessa
 - Jos ei ole lappua eikä muista ulkoa, pääasia on, että viesti kulkee silloinkin. Luovuutta!
- Huomattavaa
 - Sekalaisia aakkosnimiä käyttämällä on vaikeaa "olettaa" oikein kuulemaansa. Yhdenmukaisuus helpottaa paljon
 - Vasta-asemaa pitää varoittaa, että sille tullaan antamaan kirjoitettavaa tekstiä (kynien ja paperien esiin kaivaminen)
 - Sanelunopeus on sellainen, että pystyisit itse kirjoittamaan sanelusi tahdissa. Tämä on vaikein opittava
 - Epävarmuus ja "ilkeä tilanne" johtaa helposti turhaan kiireeseen sanelussa
 - Lopuksi vastaanottaja toistaa saamansa aakkosnimitekstin
- Huomattavaa 2
 - Käytä tarpeen mukaan jo oppimiasi liikennemenettelyjä ja niiden yhdistelmiä
 - Edellisen esimerkin (4. a) kohdassa 4. voi johtoasemalla olla vaikeus aloittaa muistiinpanoja, tarvitaan "**Odota**"
 - Älä erehdy antamaan lupaa sanella kirjattavaa tekstiä, jos et ole valmis kirjaamaan. Moninkertaistat verkon kuorman turhaan minuuteiksi
 - **Muista:** Vapepan radioverkoissa vain yksi asema kerrallaan voi viestittää samalla radiokanavalla.
- Pitkien, aakkosnimien annettavien viestien jakaminen osiin
 - Pitkät aakkosin luettavat nimet saa pätkiä. Voit antaa pitkän nimen osissa. Muista kuitenkin johdonmukaisuus

Esimerkki viestimisestä aakkosnimin

•Kirjain			•Kirjain		
Suomenkielinen	Kansainvälinen		Suomenkielinen	Kansainvälinen	
• A	Aarne	Alfa	• O	Otto	Oscar
• B	Bertta	Bravo	• P	Paavo	Papa
• C	Celsius	Charlie	• Q	Kuu	Quebec
• D	Daavid	Delta	• R	Risto	Romeo
• E	Eemeli	Echo	• S	Sakari	Sierra
• F	Faarao	Foxtrot	• T	Työne	Tango
• G	Gideon	Golf	• U	Urho	Uniform
• H	Heikki	Hotel	• V	Vihtori	Victor
• I	Iivari	India	• W	Wiski	Whiskey
• J	Jussi	Juliett	• X	Äksä	X-ray
• K	Kalle	Kilo	• Y	Yrjö	Yankee
• L	Lauri	Lima	• Z	Tseta	Zulu
• M	Matti	Mike	• Å	Ruotsalainen O (Alfa Alfa)	
• N	Niilo	November	• Ä	Äiti (Alfa Echo)	
			• Ö	Öljy (Oscar Echo)	

• Kirjain Ruotsinkielinen	• Kirjain Ruotsinkielinen
• A Adam	• O Olof
• B Bertil	• P Petter
• C Cesar	• Q Qvintus
• D David	• R Rudolf
• E Erik	• S Sigurd
• F Filip	• T Tore
• G Gustav	• U Urban
• H Helge	• V Viktor
• I Ivar	• W Wilhelm
• J Johan	• X Xerxes
• K Kalle	• Y Yngve
• L Ludvig	• Z Zäta
• M Martin	• Å Åke
• N Niklas	• Ä Ärlig
	• Ö Östen

9 Toista!

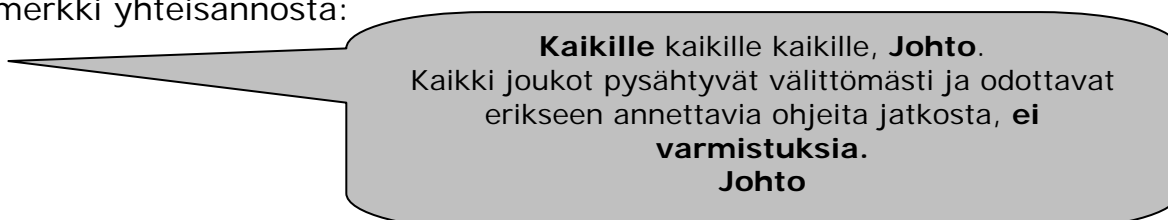
Hälytyksen ja viestin toistolla pyritään minimoimaan *väärin ymmärtämisestä* ja *väärin kuulemisesta* johtuvat virheet. Jos viestin toistolla ei päästä oikeaan lopputulokseen niin tavataan vaikea / vieraskielinen sana puheaakkosilla.

10 Yhteisanto

Yhteisantoa käytetään tilanteissa, joissa tärkeä viesti on saatava kerralla ja nopeasti kaikille asemille tai tietyn rajatun asemaryhmän (esimerkiksi tietyllä kanavalla oleville asemille) tietoon. Yleensä antajana voi olla vain johto- tai välitysasema. Yhteisanto maastosta ei katveista johtuen välttämättä tavoita kaikkia haluttuja asemia (käsipuhelin; huono antenni, pieni teho, usein huono maastokohta).

Tyypillinen yhteisannon peruste on kaikkien yksiköiden pysäyttäminen, kun on tehty sellainen havainto tai löytö, joka kenties lopettaa etsinnän tai vaihtaa oleellisesti etsinnän painopistealuetta.

Esimerkki yhteisannosta:

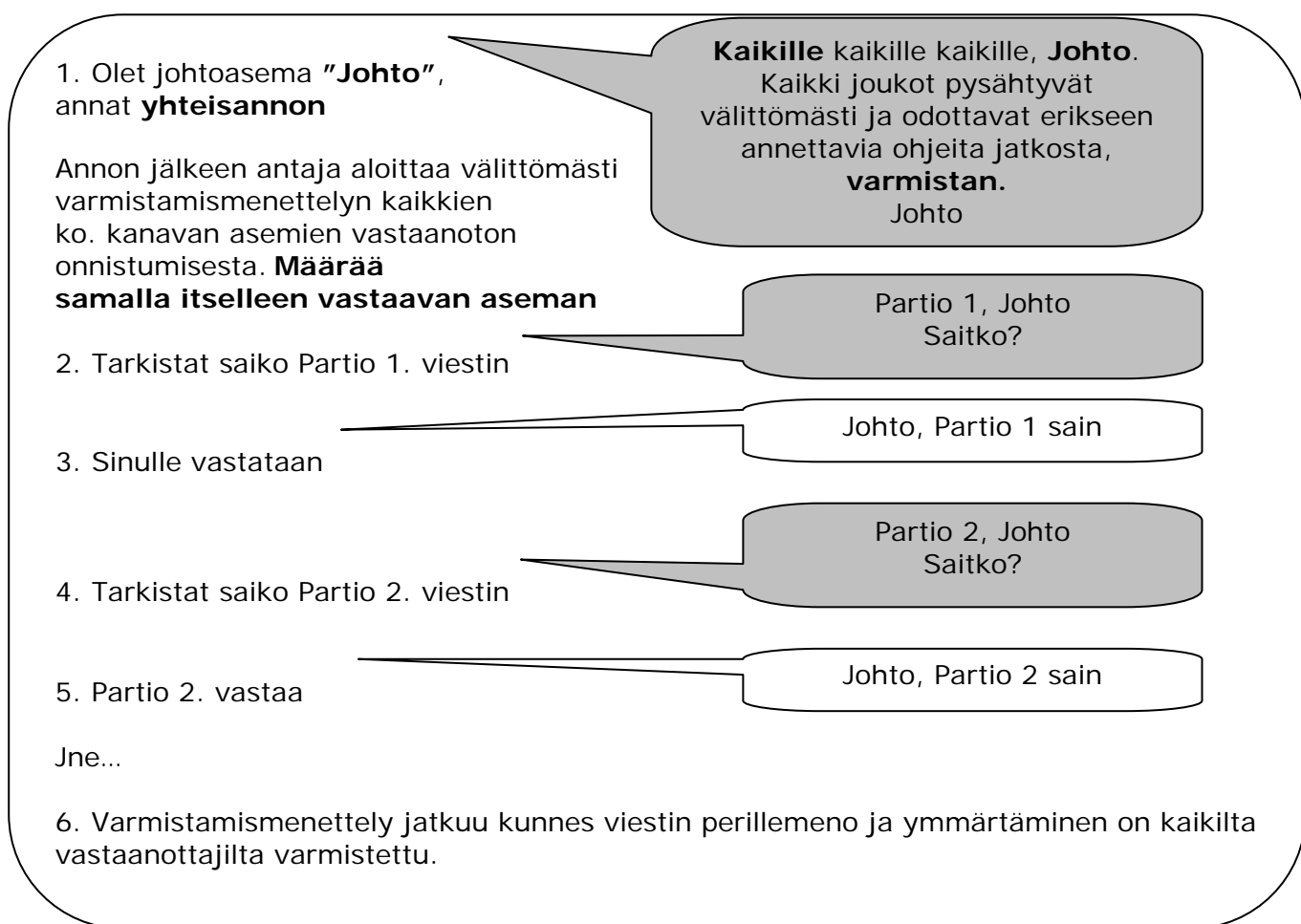

Ei varmistuksia = viestin vastaanottajat eivät ryhdy viestimään takaisin johdolle saaneensa viestiä ja ymmärtäneensä sitä

Yhteisanto, varmistettuna

Mikäli on pakottava tarve antaa viesti yhteisantonä, ja samalla pitää vastaanottajalta varmistaa vähintään viestin perille meno.

Esimerkki varmistetusta yhteisannosta

11 Paikkatiedon ja koordinaattitietojen antaminen

Vapaaehtoisessa pelastuspalvelussa käytetään samaa ohjeistusta kuin mikä on viranomaisilla käytössä. Liite 1. Ohje: GPS-sanomat viestiliikenteessä*

Koordinaattitietoja annettaessa, puheessa käytetään edellä (kohta 5.) tässä ohjeessa esitettyjä käytäntöjä (myönteinen vastaus omalla kutsulla jne.)

* = ohje on osin vanhentunut (pieniä yksityiskohtia: esim 3 / vaihtoehto 3), mutta periaatteet eivät ole muuttuneet. Lupa ohjeen käyttöön on saatu Samuli Miettiseltä.

12. Hätäliikenne

Kaikki ne menetelmät, joilla hätätilanteen ja avunpyynnön voi ilmaista, ovat sallittuja. Mitä tahansa radiota, mitä tahansa taajuutta ja mitä tahansa muutakin menetelmää tulee käyttää, jolla avun tarvitsijan mielestä hätätilanteesta ilmoittaminen ja avun saanti parhaiten turvataan.

Ensisijaisesti hädässä olijan tulee olla suorassa yhteydessä Hätäkeskukseen, soittamalla hätäpuhelun puhelimella tai VIRVE-päätelaitteella numeroon **112**.

Hätäkeskuslaitoksen ohjeistus hätäpuhelun soittamisesta on liitteenä 2.

Tarvittaessa apua voidaan hälyttää paikalle radiolla. Meri- ja ilmailuliikenteen verkoissa hätäliikenne hoidetaan niissä kansainvälisesti sovitulla tavalla. Kohdassa 12.1 keskitytään pääasiassa maalla tapahtuvan hätäliikenteen menettelyihin. Kuvattu menettely on sovellettu kansainvälisen pikatiedotusliiton ITU:n radio-ohjesäännöstä, jonka mukaisesti radioamatöörit liikennöivät Suomessa*. * = Lupa käyttää Radioamatöörien tekemää Hätäliikenneohjetta on saatu Suomen Radioamatööriliitolta

12.1 Hätäliikenne radiolla

Hätäliikenteellä on ehdoton ja yksiselitteinen etuoikeus kaikkeen muuhun radioliikenteeseen nähden.

Hätäliikenne voidaan aloittaa, kun ihmistä, kulkuneuvoa, alusta tms. ja siinä olevia ihmisiä uhkaa vakava ja välitön vaara ja kun tämän vuoksi tarvitaan pikaista apua.

Hätäliikennettä hoitava henkilö saa olla yhteydessä minkä tahansa muun radioliikenteen aseman kanssa, ja saa käyttää mitä tahansa muutakin tapaa tai menetelmää huomion herättämiseksi, hätätilanteesta ilmoittamiseksi ja avun saamiseksi.

Hätäliikenne aloitetaan antamalla kolme (3) kertaa hätäkutsu. Hätäkutsuun kuuluu hätämerkki "HÄTÄKUTSU" (tai MAYDAY* tai muu ohjeistettu, esim. Tosi vaara) ja sen jälkeen hädässä olevan kutsutunnus kolmesti annettuna.

Esimerkki hätäkutsusta:

"HÄTÄKUTSU HÄTÄKUTSU HÄTÄKUTSU, Partio 1 Partio 1 Partio 1"

Kun hätäliikenne on alkanut, kaikki muu radioliikenne on välittömästi lopetettava ja kaikkien on ryhdyttävä kuuntelemaan hetken päästä annettavaa hätäsanomaa. *Hätäkutsun* tarkoituksena on, että kaikki sen kuulleet valmistautuvat *hätäsanoman* vastaanottoon.

Hätäsanoma, joka seuraa hätäkutsua, sisältää hädässä olijan sijaintia ja hädän laatua koskevat tiedot. Hätäsanoman tulisi olla niin lyhyt kuin mahdollista ja sisältää ainoastaan tärkeimmät tiedot.

* MAYDAY = Kansainvälinen hätämerkki, jota yleisesti käytetään meri- ja ilmailuliikenteen verkoissa myös Suomessa.

Esimerkki hätäsanomasta:

- 1. Hätämerkki** (kolmesti ja hädässä olijan tunnus kolmesti)
- 2. Hädässä olijan sijainti**
- 3. Lyhyt luonnehdinta hätätilanteesta** (esimerkiksi tulipalo)
- 4. Millaista apua tarvitaan**
- 5. Tarvittaessa muita selventäviä seikkoja**

Asema, joka vastaanottaa hätäsanoman, kuittaa sen lähettämällä hätämerkin (esim. hätäkutsu), hädässä olijan tunnuksen ja oman tunnuksensa ja kuittausilmoituksen "hätäsanoma vastaanotettu".

Esimerkki hätäsanoman vastaanottamisesta:

"Hätäkutsu, Partio 1, Johto, hätäsanoma vastaanotettu"

Tämän jälkeen hätäsanoman kuittajan on ryhdyttävä kaikkiin käytössä oleviin toimenpiteisiin hädässä olevien auttamiseksi ja avun toimittamiseksi. Vasta kun avun saanti on varmistunut, hätäliikenne lopetetaan.

Hätäliikenteeseen käytetyllä taajuudella tai kanavalla on hätätilanne voimassa niin kauan, kunnes se nimenomaisesti lopetetaan. Tänä aikana ei taajuudella tai kanavalla saa olla mitään muuta liikennettä kuin hätätilanteen selvittämiseksi ja hädässä olevien auttamiseksi tarvittavaa liikennettä.

Hätäliikenteen aikana jokaista hätäliikenteeseen kuuluvaa lähetystä tai puheenvuoroa tulee edeltää hätämerkki (puheella: "Hätäkutsu")

Tarvittaessa hädässä olija tai liikennettä johtava asema voi vaatia radiohiljaisuutta sanomalla: "radiohiljaisuus, hätäliikennettä".

Kun hätätilanne on ohi ja avunsaanti hädässä oleville on varmistunut, johtava asema lopettaa hätäliikenteen sanomalla oman tunnuksensa ja sanat "hätäliikenne loppunut". Sen jälkeen normaali liikenne ko. taajuudella voi jatkaa.

Esimerkki: "Hätäkutsu, kaikille, Johto, hätäliikenne loppunut".

Muista:

- Tee kaikki, millä pystyt auttamaan, ja mieti sääntöjä myöhemmin.
- Hätäsanoma tulee antaa mahdollisimman rauhallisesti ja niin yksityiskohtaisesti kuin mahdollista.
- Pääasia on, että liikenteestä käy selvästi ilmi, että kyseessä on hätätilanne ja että pikaista apua tarvitaan
- Kaikki menetelmät, joilla hätätilanteen ja avunpyynnön voi ilmaista ovat sallittuja. Tähän liittyy mm. se, että mitä tahansa radiota, mitä tahansa taajuutta ja mitä tahansa muutakin menetelmää saa käyttää, jolla avun tarvitsijan mielestä hätätilanteesta ilmoittaminen ja avun saanti parhaiten turvataan.

- Älä koskaan harjoittele hätäliikennettä radiolla. Edes pelastuspalveluharjoituksissa tämä ei ole sallittua. Aiheettomien hätämerkkien tai sellaiseksi tulkittavien merkkien lähettäminen on ehdottomasti kiellettyä.

13 Tietosuoja

Mikäli radioverkossa kuullaan sellaista liikennettä, joka ei ole tarkoitettu kuulijalle tai hänen verkolleen, ei liikenteen sisältöä eikä edes sen olemassa oloa saa ilmaista kolmannelle henkilölle. Poikkeuksen tähän tekevät vain hätäliikenne ja verkon toimintaan/turvallisuuteen liittyvät seikat.

Punaisen Ristin ja Vapaaehtoisen pelastuspalvelun viestiliikenteessä on otettava huomioon sosiaali- ja terveydenhuollossa käytettävät potilas- ja asiakastietojen salassapitoa koskevat säännökset.

Potilaan nimeä ei kerrota radioliikenteessä ellei se esim. potilaan tavoittamisen kannalta ole välttämätöntä (Välittäminen yksikölle puhelimitse).

Viestitettäessä on huolehdittava, käytettävillä kanavilla puhutaan vain tehtävän tai tilanteen edellyttämässä laajuudessa. Vastaanotettaessa viestiä, joka ei ole ko. vastaanottajalle tarkoitettu, tulee ottaa huomioon mitä laeissa ja muissa säädöksissä on määrätty.

Henkilötietoja voidaan välittää radiokanavilla vain erittäin pakottavissa tapauksissa (esim. työturvallisuustieto), koska lainsäädännössä on tarkasti rajattu henkilötietojen välittäminen.

Erityistä tietosuojaa vaativissa tapauksissa tulee käyttää matkapuhelinta tai VIRVE-päätelaitetta, mikäli se on meneillään oleva toiminta huomioon ottaen mahdollista.

Kanavan kuuntelemisen tulee olla toiminnallisesti tarkoituksenmukaista.

Radioita käytettäessä tulee toimia siten, etteivät sivulliset tarpeettomasti voi seurata viestiliikennettä. Radiossa saattaa olla kaiutintoiminto, jolloin viestin kuulee kaikki kuuloetäisyydellä olevat henkilöt. Suositeltavaa on, että yleisötilaisuuksissa käytetään mahdollisuuksien mukaan hands-free laitteita, esimerkiksi erillistä korvakuuloketta.

Toimintatilanteessa viestityksessä tulee ilmi viranomaisten tietoja, joita ei tule levittää tarpeettomasti toimintaan osallistumattomille. Tietoon tulleita viranomaisten viestikäytäntöihin liittyviä tietoja voidaan jakaa muille toimintaan osallistuville toimijoille vain toimintatilanteen vaatimassa laajuudessa.

Viestiliikenteessä ilmenevät tiedot kuuluvat Punaisen Ristin ja Vapaaehtoisen pelastuspalvelun toiminnassa sovellettavan vaitiolovelvollisuuden piiriin.

14 Kertausta

- Tutustu radiopuhelimeen, sen käyttöön ja ominaisuuksiin
- Noudata yleisiä radioliikenneohjeita (esim Ficora), Vapepan viestiohjetta ja tilanteen johdon antamia ohjeita
- Liikennöi vain sovittujen liikennemenetelmien mukaan
- Seuraa liikennettä – pysyt ajan tasalla, etkä vahingossa keskeytä muita
- Käytä kutsuessasi ja vastatessasi vain annettuja kutsuja
- Puhu asiaa – lyhyesti ja selvästi (maks 60 s)
- Jaa pitkä viesti osiin ja anna se jaksoittain
- Muista liikennekuri – auta, älä sotke
- Ilmoittaudu, jos poistut verkosta ja kun palaat siihen

Hätäliikenne on aina etusijalla

Liitteet:

1 GPS Viestiohje

2 Hätätilanteessa soita 112 2007